

MOODY'S INVESTORS SERVICE

Kreditno mišljenje: Atlas banka AD Podgorica

Globalno kreditno istraživanje – 12.oktobar 2011.

Podgorica, Crna Gora

Rejting

Kategorija	Rejting Moody's-a
Prognoza	Stabilne
Depoziti banke	B1/NP
Finansijska snaga banke	E+
Osnovna kreditna procjena	B2
Prilagođena osnovna kreditna procjena	B2

Kontakti

Analitičar	Telefon
Christos Theofilou, CFA / Limassol	357.25.586.586
Elena Panayiotou / Limassol	
Yves Lemay / London	44.20.7772.5454
Alexios Philippides / Limassol	

Ključni indikatori

Atlas banka AD Podgorica (Konsolidovani finansijski izvještaj) [1]

	[2]12-10	[2]12-09	[2]12-08	[2]12-07	[2]12-06	Prosje.
Ukupna aktiva (USD milion)	244,5	229,7	219,1	213,6	115,4	[3]20,6
Materijalni zajednički kapital (USD milion)	26,9	29,0	26,0	28,0	17,3	[3]11,6
Neto marža od kamate (%)	3,0	4,0	5,1	5,4	4,1	[4]4,3
IPC / prosj. RPA (%)	1,0	1,5	2,9	10,2	4,3	[5]4,0
Neto prihod / prosj. RPA (%)	0,3	1,2	1,1	3,1	2,9	[5]1,7
(Tržišna sredstva-likvidna aktiva) / Ukupna aktiva (%)	-18,2	-19,6	-14,4	-19,6	-40,0	[4]-22,4
Glavni depoziti / Prosječni bruto krediti (%)	125,0	110,5	117,6	166,0	171,4	[4]138,1
Koeficijent Kapitala prve klase (%)	17,9	21,0	19,7	24,0	35,5	[5] 23,6
Materijalni kapital (obimne akcije) / RPA (%)	17,9	20,9	19,3	25,9	34,9	[5] 23,8
Koeficijent troškova / prihoda (%)	88,8	85,5	76,3	53,0	75,1	[4] 75,7
Problematicni krediti / Bruto krediti (%)	4,7	6,3	5,9	6,4	3,9	[4] 5,4
Problematicni krediti / (Osnovni kapital + Rezerve za kreditne gubitke) (%)	16,4	19,4	20,2	17,7	9,1	[4] 16,6

Izvor: Moody's

[1] Svi koeficijenti su prilagođeni koriste i standardno prilagođavanje Moodys'-a [2] Bazel I; MFSI [3] Obavezna godišnja stopa rasta zasnovana na MFSI periodima izvještavanja [4] MFSI periodi izvještavanja koristili su se za izračunavanje prosjeka [5] Bazel I & MFSI periodi izvještavanja koristili su se za izračunavanje prosjeka

Mišljenje

REZIME REJTINGA

Moody's dodjeljuje standardnu ocjenu finansijske snage banke (BFSR) E+ Atlas Banci AD Podgorica ("Atlas Banka"), što odgovara B2 na dugoročnoj rejting skali Moody's-a. BFSR odražava njenu malu franšizu u okviru bankarskog sistema u razvoju, sistema za upravljanjem rizicima banke koji se razvija i kulture korporativnog upravljanja.

Uprkos činjenici da nije velika i da joj tržišni udio opada, Atlas Banka ima mrežu ekspozitura širom zemlje i 5% udjela u crnogorskom bankarskom sektoru, kao i mogućnost da konsoliduje svoju poziciju na tržištu zbog problema u velikim bankama u sistemu. Rejting tako e odražava solidne istorijske finansijske osnove banke, njenu adekvatnu kapitalizaciju i metriku likvidnosti i profitabilne bilanse uspjeha za svaku od proteklih nekoliko godina. Ipak, ograničeni makroekonomski uslovi koji predstavljaju izazov nastavljaju da predstavljaju rizik za Atlas Banku, naročito u pogledu kvaliteta aktive i zarade.

Rejting banke dugoročnih depozita u stranoj valuti B1 obuhvata napredak za jedan stepen od osnovne kreditne procjene B2 (BCA, koja je preslikana iz BFSR) odražavaju i procjenu Moody's-a umjerene vjerovatnoće sistemske podrške, u slučaju potrebe.

Faktori koji su uticali na rejting

- Mala banka, u ranoj fazi svog razvoja sa sistemom za upravljanjem rizicima u razvoju i kulturom korporativnog upravljanja u razvoju
- Velika izloženost kreditima povezanih lica, koja se skoro duplirala u protekloj godini, ublažena je keš kolateralima koji su dati i veoma visokim nivoom depozita povezanih lica
- Istorijski adekvatna finansijska osnova, koja je nadmašila onu koju imaju ostale lokalne banke, iako trenutni operativni uslovi predstavljaju izazov i nastavljaju da predstavljaju rizik
- Potencijal za sistemsku podršku podupire depozitni rejting banke

Prognoze rejtinga

Svi rejtingi imaju stabilnu prognozu.

Šta bi moglo da dovede do povećanja rejtinga

Sposobnost banke da poboljša svoj trenutno oslabljeni kvalitet aktive i profitabilnost istovremeno održavaju i adekvatnu kapitalizaciju i finansiranje, u skladu sa trenutnim tržišnim uslovima koji predstavljaju izazov, predstavljala bi ključni faktor za pozitivni rejting za BFSR. Ipak, dalje poboljšanje zahtijevalo bi jačanje vrijednosti franšize i pozicioniranja rizika banke.

Šta bi moglo da dovede do sniženja rejtinga

Materijalno pogoršanje u pogledu kvaliteta aktive u svijetlu makroekonomskih uslova koje predstavljaju izazov, pritisak na bankinu profitabilnost i kapitalizaciju – ili pogoršanje u njenom profilu finansiranja / likvidnosti – dovelo bi do pritiska koji bi rejting snizio. Dalje, bilo koji problem likvidnosti i/ili solventnosti u Atlas grupi mogao bi da dovede do naglog pogoršanja same bankine finansijske osnove imajući u vidu veliki broj izloženosti prema povezanim licima.

Skoriji rezultati i događaji u kompaniji

Tokom prvih šest mjeseci 2011.g. banka je prijavila neto gubitak od oko EUR 446.000 u poređenju sa profitom od oko EUR 43.000 u odnosu na isti period prošle godine. Na profitabilnost negativno je prije svega uticao gubitak od prihoda od HOV u iznosu od EUR 18.000 u odnosu na EUR 640.000 profita prošle godine, što je djelimično nadoknadenovo neto prihodima od kamata, većim marginama i povećanjem bilansne sume.

Na kraju juna 2011.g. ukupna aktiva iznosila EUR 181,9 miliona, što je manje za EUR 34.000 u odnosu na kraj 2010 godine. Depoziti su ostali na približno istom nivou, dok su bruto krediti doživjeli mali pad od 1%.

DETALJNO RAZMATRANJE REJTINGA

Detaljna razmatranja trenutno dodijeljenih rejtinga Atlas Banci su kako slijedi:

Ocjena finansijske snage banke

E+ BFSR Atlas banke odražava njene sisteme upravljanja rizicima koji se još uvijek razvijaju i kulturu korporativnog upravljanja koja je u razvoju, kao i njenu malu franšizu u okviru bankarskog sistema koji se razvija. Uprkos činjenici da nije velika i da joj tržišni udio opada, Atlas Banka ima mrežu ekspozitura širom zemlje i 5% udjela u crnogorskom bankarskom sektoru, kao i mogućnost da konsoliduje svoju poziciju na tržištu. Rejting tako e odražava solidne istorijske finansijske osnove banke, njenu adekvatnu kapitalizaciju i metriku likvidnosti i profitabilne bilanse uspjeha za svaku od proteklih nekoliko godina iako trenutni makroekonomski uslovi koji predstavljaju izazov nastavljaju da predstavljaju rizik za Atlas Banku, naročito u pogledu kvaliteta aktive i prihoda.

Napominjemo da je dodijeljena BFSR za dva stepena niža od D pozicije na Moody's skali finansijske snage banke. E+ BFSR izražava razvojnu prirodu crnogorskog bankarskog sistema, ukljujujući i trenutne tržišne uslove koji predstavljaju izazov, a koji bi mogli da imaju štetan materijalni efekat na finansijske osnove banke i da oslabe adekvatne finansijske indikatore koji su zabilježeni tokom proteklih godina.

Kvalitativni faktori (70%)

Faktor 1: Vrijednost franšize

Trend: Neutralan

Atlas Banka ima malu i slabu franšizu na crnogorskom tržištu. Njenu franšizu podržava njena veza sa kompanijama u Atlas grupi. Banka je imala ukupnu aktivnu od EUR 182 miliona na kraju juna 2011.g. i rangira se kao četvrta u Crnoj Gori u pogledu depozita (sa 7% tržišnog udjela) i kao sedma u pogledu kredita (sa 5% tržišnog udjela). Vrijednost franšize banke je tako podržana poslovnim razvojem na strani aktive i pasive bilansa stanja u cijeloj Atlas grupi. Naime, banka ima poslovne odnose sa ostalim kompanijama u grupi, ali i sa kompanijama trećih lica koja imaju zajednički poslovni interes sa grupom.

Na franšizu banke je uticao agresivni rast banaka u stranom vlasništvu prije krize, iako je ovaj trend u skorije vrijeme krenuo suprotnim tokom. Trenutni tržišni uslovi prouzrokovali su probleme u kvalitetu aktive i likvidnosti u većim crnogorskim bankama, što bi trebalo da omogući Atlas Banci da konsoliduje svoju poziciju na tržištu kao crnogorska banka srednje veličine. Zapravo, tržišni udio Atlas banke je bio u porastu tokom protekle dvije godine. Banka je bila u mogućnosti da privuče veliki broj depozita fizičkih lica, s jedne strane zbog konkurentskih cijena, ali i zbog povećanog povjerenja tržišta, pošto se banka nije suočila sa istim teškim problemima kao većine crnogorske banke u protekle dvije godine.

Ipak, franšiza banke ostaje ograničena njenim relativno visokim oscilacijama u prihodima – što odražava trenutno nestabilne i slabe makroekonomske uslove – i ograničenom geografskom raznovrsnošću. Banka ostaje zavisna od male crnogorske ekonomije pošto njene aktivnosti u stranim zemljama (Moskvi i Kipru) tek treba da materijalno doprinesu njenom profitu. Banka planira da pretvori svoje predstavništvo na Kipru u ekspozituru i nedavno je otvorila predstavništvo u Beogradu. Uprkos svojoj maloj veličini, banka ima pozitivnu diverzifikaciju prihoda, jer je usmjerila poslovanje ka klijentima fizičkim licima i malim i srednjim preduzećima, dok istovremeno nudi usluge investicionog bankarstva putem svog partnera Invest Banke, kod koje ima 31,5%.

Rezultat banke za vrijednost franšize je D-.

Faktor 2: Pozicioniranje rizika

Trend: Neutralan

Atlas Banka ima kulturu korporativnog upravljanja u razvoju. Atlas grupa direktno i indirektno kontroliše većinu akcija Atlas Banke, što može usmjeriti odluke na najvišem nivou ka poslovnim interesima Atlas Grupe. Banka ima značajne poslove sa određenim brojem kompanija u okviru Atlas Grupe, sa kreditima povezanih lica u iznosu od 75% od svog osnovnog kapitala (Kapitala prve klase), iako se ovo odnosi i na aktivu i na pasivu u bilansu stanja (menadžment banke se drži principa da se svi poslovi obavljaju nezavisno i bez međusobne korelacije). Imaju i to u vidu, primjećujemo da je došlo do materijalnog jačanja prakse korporativnog upravljanja u Crnoj Gori uopšte, a posebno u banci, uz poboljšanje nadzorne uloge Odbora direktora i sa većim uvidom u upravljanje rizicima banke i funkcije interne kontrole.

Dalje, banka ima umjereno upravljanje likvidnošću, pošto ima određenu rotnu neslaganja u svom profilu aktive i pasive koja je moguće uiniti ranjivom u pogledu iznenadnih povlačenja depozita. Pozitivno, baza deponenata fizičkih lica banke porasla je tokom protekle godine i sada iznosi oko 49% od ukupnih depozita, čime je poboljšana diversifikovanost baze deponenata banke; iako primjećujemo da je u Crnoj Gori povjerenje deponenata i dalje slabo pošto je iskustvo gubitka depozita nakon raspada bivše Jugoslavije još uvijek prisutno. Moody's je shvatio da je Atlas Banka izašla iz krize sa mnogo većom kreditnom pozicijom u odnosu na druge domaće banke, što je poboljšalo njeno sagledavanje tržišta.

Banka ima upravljanje rizicima koje se razvija, što je vjerovatno odraz njene male veličine i rane faze razvoja, iako primjećujemo materijalna poboljšanja tokom protekle godine. Poboljšanja su u prvom redu u području rukovanja rizicima sa jačanjem i poboljšanom nezavisnošću sektora za upravljanje rizicima, koji je sada aktivniji u procesu donošenja odluka, prvenstveno za kreditni rizik. On je tako pojačao svoje kriterijume u pogledu kompletnog ciklusa odobravanja kredita.

Atlas Banka ima relativno visoku koncentraciju kredita. Njenih najviših 20 izloženosti (uključujući i izloženosti prema Centralnoj banci Crne Gore, CBCG) su oko 100% kapitala prve klase. Ipak, veliki olakšavajući faktor je visok nivo keš kolaterala koji ima u odnosu na ove kredite, sa više od 75% ukupnih top 20 izloženosti koje su pokrivene keš kolateralima. Mi takođe shvatamo da banka ispunjava sve regulatorne zahtjeve, ima umjeren apetit u pogledu rizika i vrlo raznovrstan kreditni portfolio u smislu koncentracije po tipu privredne djelatnosti.

Banka je dobila ocjenu E u pogledu pozicije rizika, što adekvatno odslikava gore navedene faktore.

Faktor 3: Regulatorno okruženje

Za diskusiju u pogledu regulatornog okruženja molimo da pogledate Moody's profil bankarskog sistema Crne Gore.

Faktor 4: Operativno okruženje

Trend: Neutralan

Ovaj faktor je zajednički svim crnogorskim bankama. Moody's dodjeljuje ocjenu D za cjelokupno operativno okruženje. Za detaljniju diskusiju o operativnom okruženju molimo da pogledate Moody's profil bankarskog sistema Crne Gore.

Kvantitativni faktori (30%)

Faktor 5: Profitabilnost

Trend: U slabljenju

Imaju i u vidu da je mala banka i da je u ranoj fazi razvoja, profitabilnost Atlas Banke je skromna. Na neto prihod banke negativno je u protekle dvije godine uticao porast u troškovima na izvore sredstava, sporiji rast bilansne sume, niži prihod od naknada i značajno smanjenje dobiti od HoV. Za 2010, donja granica profitabilnosti banke pala je na EUR 0,3 miliona sa EUR 1,2 miliona, uprkos boljem prihodu od HoV. Njena mogućnost ostvarenja redovnog mjesečnog prihoda je dalje u padu (definisan kao prihod na prosječnu aktivnu prije rezervisanja), koji je bio 0,6% u 2010 (2009: 0,9%), pao je jako sa 4,9% u 2007, dok je neto prihod na prosječnu aktivnu bio oko 0,2% sa 0,7% u 2009, pao je sa 1,5% u 2007. Ipak, određene regulatorne promjene u zahtjevima za rezervisanjima i klasifikacija loših kredita (vidi Kvalitet aktive dolje) pomogli su da se ublaži uticaj makroekonomskog usporavanja na profitabilnost banke štiteći je od daljeg povećanja troškova rezervisanja za gubitke po osnovu kredita.

Banka je dobila ocjenu D+ za profitabilnost sa trendom sniženja. Idući dalje, očekujemo da 2011 godina bude jednako teška, pošto su isti faktori i dalje u igri, sa povećanom konkurencijom za depozite što povećava troškove, bez obzira na malo poboljšane ekonomske uslove. Banka je prijavila EUR 0,4 miliona gubitka za prvu polovinu 2011. godine zbog manjeg trgovinskog prihoda.

Faktor 6: Likvidnost

Trend: Neutralan

Profil finansiranja (izvora sredstava) Atlas banke izgleda da se stabilizovao, nakon sistemskog pogoršanja uslova likvidnosti / finansiranja tokom poslednjeg kvartala 2008 i početka 2009.godine. Kao posledica toga, metrika likvidnosti se postepeno popravljala. Od kraja decembra 2010, likvidna aktiva – uključujući i minimum regulatornih zahtjeva – bila je 30,3% (na kraju 2008 godine: 19,7%) od ukupne aktive, sa bruto koeficijentom depozita prema kreditima od 83% (na kraju 2008: 93%).

Na strani finansiranja, Atlas Banka skoro u potpunosti zavisi od depozita klijenata, sa oko 49% depozita koji potiču od klijenata fizičkih lica i prvih deset deponenata koji čine 26% na kraju decembra 2010.g. Atlas Banka ima prednosti od depozita Atlas Grupe i drugih povezanih lica, a iznos ovih depozita se povećava. Ovo bi trebalo da se nastavi u cilju podrške profilu finansiranja (izvora sredstava) banke iako Moody's upozorava da u scenariju gdje se finansijski uslovi grupe pogoršavaju to može rezultirati pritiskom na likvidnost banke.

Atlas Banka ima sigurnih EUR 9 miliona od kredita na osam godina od EIB (od EUR 100 miliona koji su plasirani crnogorskom bankarskom sistemu radi finansiranja malih i srednjih preduzeća) i ima EUR 4,2 miliona kreditne linije IRF. Dodatnih EUR 9 miliona od EIB je u pripremi, što bi trebalo dodatno da pospješi rast kredita banke.

Banka je dobila ocjenu C+ za likvidnost, pri čemu je uzeta u obzir jaka metrika likvidnosti banke i umjereno upravljanje likvidnošću u svjetlu tankog povjerenja deponenata u Crnoj Gori.

Faktor 7: Adekvatnost kapitala

Trend: Sniženje

Koeficijent ukupne adekvatnosti kapitala banke je umjeren i smanjio se na 14,2% (2009: 15,7%), a sredstva akcionara u procentima ukupne aktive na 15,6% na kraju 2010. (2009: 18,0%) u prvom redu zbog gubitka tržišne vrijednosti njenih investicione HoV koje se vode kao „Raspoložive za prodaju“. Banka je nastavila konzervativnu politiku po pitanju dividendi, iako je u 2010 takođe nastavila da plaća dividendu za vlasnicima povlašćenih akcija, bez obzira što to rezultira gubitkom za vlasnike običnih akcija.

Banka je dobila ocjenu A za adekvatnost kapitala sa trendom slabljenja, čime ukazujemo na naša očekivanja smanjenja kapitala zbog gubitaka napravljenih tokom prve polovine 2011. Svaki dalji pad koeficijenta adekvatnosti kapitala može dovesti do negativnog pritiska na rejting imajući u vidu manju pokrivenost rezervacijama.

Faktor 8: Efikasnost

Trend: Sniženje

Indikatori efikasnosti banke su slabi, iako je ovo o ekivano zbog male bilansne sume. Nekamatonosni rashodi bili su 4,7% od ukupne aktive na kraju 2010 (na kraju 2009: 5,2%) a koeficijent troškova u odnosu na prihod je oko 88,8% u pore enju sa 85,5% u 2009. Banka je investirala zna ajna sredstva u uspostavljanje mreže ekspozitura širom zemlje i poboljšanje IT sistema, iako njene investicije ka inostranstvu tek treba da doprinesu njenom neto prihodu. U isto vrijeme, primje ujemo riješenost menadžmenta da uspostavi mjere discipline u pogledu troškova, racionalizacije zaposlenih i ekspozitura banke.

Banka je dobila ocjenu E za efikasnost. U budu nosti, o ekujemo da nivo troškova u odnosu na prihod ostane nizak, pošto e niži prihod nastaviti da uti e na koeficijent troškova u odnosu na prihod.

Faktor 9: Kvalitet aktive

Trend: Neutralan

Kvalitet aktive je umjeren, sa problemati nim kreditima (NPL) koji imaju procenat od bruto kredita 4,7% na kraju 2010, sa 6,3% na kraju 2009. Pove anje NPL je bilo manje od onog što se prvobitno o ekivalo zbog otplate nekoliko velikih problemati nih kredita kao i zbog nove regulative koja se primjenjuje od strane CBCG. Nova regulativa pove ala uslov kašnjenja kod klasifikacije NPL na 90 dana sa 60 dana, kako je bilo ranije, uskla uju i ga sa me unarodnim normama. Nova regulativa je ponovo klasifikovala status restrukturiranih kredita koji su prethodno prekora ili rok dospije a za manje od 180 dana (sa manje od 90 dana, kako je bilo prethodno). Moody's tako e primje uje da je ova cifra umanjena injenicom da su svi krediti „u gubitku“ (npr. "Kategorija E") otpisani.

CBCG je tako e smanjila zahtjeve za rezervisanjima za kredite koji su klasifikovani u kategorije kvalitetne aktive A i B, na 0% odnosno 3%, sa 1% odnosno 3%-8%, kako je ranije bilo traženo. Ovo vodi umjerenoj pokrivenosti kreditnog portfolija na oko 44% na kraju decembra 2010, sa 64% na kraju 2008. Nivo neto NPL (izuzimaju i rezerve za gubitke po kreditima) kao procenat osniva kog kapitala akcionara je bez obzira na to relativno nizak, sa nivoom od 10% na kraju decembra 2010, što pokazuje da je samo mali dio kapitala u riziku od problemati ne izloženosti za koju nema rezervacija.

U budu nosti, o ekujemo da nivo kvaliteta aktive ostane umjeren, na šta e uticati poboljšanje operativnih uslova. Bez obzira na gore navedeno, indikatori kvaliteta aktive ostaju klju ni pokreta u svjetlu koncentrisane prirode knjige kredita banke. Banka je dobila ocjenu C za kvalitet aktive.

Globalni rejting depozita u lokalnoj valuti (Zajedni ka analiza neispunjenja obaveza)

Crna Gora je usvojila euro kao svoju zvani nu valutu iako nije zvani an lan Evropske monetarne unije. Stoga, ona nema „lokalnu“ valutu, niti joj Moody's dodjeljuje globalni rejting depozita u lokalnoj valuti.

Rejting depozita u stranoj valuti

Rejting depozita Atlas Banke u stranoj valuti je B1 i zasnovan na njenom E+ u BFSR (što odgovara B2 u BCA), i po sudu Moody's postoji umjerena vjerovatno a da bi crnogorske vlasti podržale Atlas Banku u periodu finansijskih poteško a. Stoga, rejting je podržan od strane B2 BCA Atlas Banke i crnogorskog Ba3 indikatora sistemske podrške. Banka je dobila pomak za jedan stepen od svoje BCA. Rejting depozita u stranoj valuti banke je na istom nivou kao i gornja granica depozita u stranoj valuti.

Crna Gora se smatra u potpunosti „eurizovanom“ zemljom za našu procjenu sistemske podrške. Ipak, crnogorske vlasti izgleda da su posve ene tome da osiguraju stabilnost bankarskog sektora i da izbjegnu mogu nost da deponenti izgube svoj novac. Ova posve enost se potvrdila i skorijoj pomo i Prvoj Banci Crne Gore i njenici da od 2001, kada je osnovana CBCG, nijedan deponent nije izgubio novac uprkos tome što su se odre ene banke suo ile sa finansijskim poteško ama.

O MOODY'S REJTINZIMA BANAKA

Moody's ocjena finansijske snage banke (BFSR) predstavlja mišljenje Moody's o intristi noj sigurnosti banke i tome koliko je ona zdrava i, kao takvo, isklju uje odre ene eksterne kreditne rizike i elemente kreditne podrške kojima se bave ocjene Moody's o depozitima banke. Ocjena intristi ne finansijske snage banke ne uzima u obzir vjerovatno u da e banka dobiti takvu eksternu podršku, niti se bavi rizicima koji nastaju iz nezavisnih aktivnosti koje mogu da uti u na sposobnost banke da ispoštuje svoje doma e ili strane finansijske obaveze. Faktori koji su uzeti u obzir prilikom dodjele ocjene intristi ne finansijske snage banke obuhvataju specifi ne elemente za banke kao što su finansijske osnove, vrijednost franšize i diversifikaciju poslova i aktive. Iako ocjena intristi ne finansijske snage banke ne uklju uje eksterne faktore koji su gore precizirani, ona uzima u obzir druge faktore rizika u operativnoj okolini banke uklju uju i i snagu i budu e djelovanje ekonomije, kao i strukturu i relativnu slabost finansijskog sistema, i kvalitet bankarske regulative i supervizije.

Moody's koristi procjenu osnovne kreditne sposobnosti (BCA) da odrazi BFSR na 21 mjesto Aaa-C skale ocjena i kao BFSR ona odražava rizik banke od neispunjenja obaveza. Svako mjesto na Aaa-C skali predstavlja specifi nu vjerovatno u neizvršenja obaveze i samim tim omogu ava Moody's da koristi BCA kao podatak za Moody's zajedni ku analizu neispunjenja obaveza (JDA) koja je opisana u tekstu koji slijedi. Procjena osnovne kreditne sposobnosti odražava kakva bi bila ocjena depozita banke u lokalnoj valuti sa datom BFSR bez bilo kakve pretpostavljene eksterne podrške od vlade ili tre e strane.

Globalni rejting depozita u lokalnoj valuti

Rejting depozita, kao mišljenje o relativnom kreditnom riziku, uklju uje ocjenu intristi ne finansijske snage banke kao i mišljenje Moody's o bilo kakvoj eksternoj podršci. Posebno, Moody's rejtinzi o depozitima banke su mišljenja o sposobnosti banke da na vrijeme isplati svoje obaveze u pogledu depozita. Samim tim, Moody's rejtinzi o depozitima banke imaju namjeru da inkorporiraju one aspekte kreditnog rizika koji su zna ajni za obavljanje budu ih blagovremenih pla anja rangiranih banaka u pogledu depozitnih obaveza, i obuhvataju: intristi nu finansijsku snagu, samostalni transfer rizika (u slu aju ocjene depozita u stranoj valuti) i elemente implicitne i eksplicitne eksterne podrške. Moody's rejtinzi depozita banke ne uzimaju u obzir pogodnosti od šema osiguranja depozita po kojima se vrše pla anja deponentima, ve prepoznaju potencijalnu podršku iz šema koje mogu da obezbijede pomo bankama direktno.

U skladu sa Moody's metodologijom zajedni ke analize neispunjenja obaveza (JDA metodologijom), globalni rejting depozita banke u lokalnoj valuti je odre en inkorporacijom bilo kog eksternog elementa podrške u procjenu osnovne kreditne sposobnosti banke. Dodjeljuju i rejting depozita u lokalnoj valuti jednoj banci, JDA metodologija tako e unosi u rejting razne potencijalne pružaoce usluga podrške (majku kompaniju, kooperativnu grupu, regionalne ili nacionalne vlade), kao i stepen zavisnosti koji može da postoji izme u nekih od njih i banke. Moody's procjena vjerovatno e sistemske podrške (od strane nacionalne vlade) poti e iz analize kapaciteta vlade i njene centralne banke da pruži podršku na bazi pomo i cjelokupnom sistemu. Indikator sistemske podrške se odre uje za pojedina nu zemlju i služi kao podatak za rangiranja svih banaka u toj zemlji. Indikator podrške može da se odredi na nivou, iznad ili, rijetko, ispod rangiranja državne obveznice u lokalnoj valuti za tu zemlju.

Rangiranje na nacionalnoj skali

Rangiranja na nacionalnoj skali su u prvom redu namjerena za upotrebu od strane doma ih investitora i nisu uporediva sa Moody's globalno primjenjivim rejtinzima; nego ona se bave relativnim kreditnim rizikom u okviru date zemlje. AAaa rejting na Moody's nacionalnoj skali pokazuje izdavaoca ili izdavanje sa najja om kreditnom sposobnoš u i najnižom vjerovatno om kreditnog gubitka koji je bitan za ostale doma e izdavaoce. Rangiranje na nacionalnoj skali, stoga, rangira doma e izdavaoce koji su bitni jedni za druge a nisu bitni za apsolutne rizike neispunjenja obaveza. Nacionalni rejtinzi izoluju sistemске rizike; ne bave se o ekivanjima vezanim za gubitke koji su povezani sa sistemskim doga ajima koji bi mogli da uti u na sve izdavaoce, ak i one koji dobiju najviše ocjene na nacionalnoj skali.

Rejting depozita u stranoj valuti

Moody's rejtinzi obaveza banke u stranoj valuti poti u iz rejtinga lokalne valute banke za istu klasu obaveza. Primjena JDA za banke može da dovede do visokih rejtinga stranih valuta za odre ene banke, što tako e može da proizvede visoke rejtinge stranih valuta. Ipak, treba imati na umu da su rejtinzi depozita u stranim valutama u svim klasama ograni eni gornjom granicom zemlje za depozite banke u stranoj valuti. Ovo može da rezultira dodjelom druga ijeg, i uglavnom nižeg, rejtinga za depozite u stranoj valuti koji su bitni za rejting banke u pogledu obaveza u lokalnoj valuti.

Rejting duga u stranoj valuti

Rejtinzi duga u stranoj valuti poti u iz rejtinga duga banke u lokalnoj valuti. Na sli an na in kao i rejtinzi depozita u stranoj valuti, rejtinzi duga u stranoj valuti mogu tako e da se posmatraju po osnovu gornje granice zemlje za obveznice i mjenice u stranoj valuti; ipak, u nekim slu ajevima rejtinzima obaveza duga u stranoj valuti može da se dozvoli da probiju gornju granicu strane valute. Poseban miks faktora rangiranja uzima se u obzir da bi se procijenilo da li rejting obveznice u stranoj valuti probija gornju granicu zemlje. Oni obuhvataju globalni rejting lokalne valute izdavaoca, rejting državne obveznice u stranoj valuti, gornju granicu zemlje za obveznice i pitanje da li taj dug može da probije tu gornju granicu.

O Moody's ocjeni finansijske snage banke

Moody's model finansijske snage banke (vidi tabelu koja slijedi) je strategijski podatak u procjeni finansijske snage banke koji se koristi kao glavni alat od strane Moody's analiti ara da bi osigurali konzistentnost pristupa raznim bankama i regijama. O rezultatima modela i individualnim ocjenama razgovara se na komitetima za rejting i mogu da se promijene prema gore ili dolje da reflektuju uslove specifi ne za svaki entitet koji se ocjenjuje.

Faktori rejtinga

Atlas banka AD Podgorica

Faktori rejtinga [1]	A	B	C	D	E	Ukupna ocjena	Trend
Kvalitativni faktori (70%)						D-	
Faktor: Vrijednost franšize						D-	Neutralan
Tržišni udio i održivost			x				
Geografska raznolikost					x		
Stabilnost zarade					x		
Raznolikost zarade [2]							
Faktor: Pozicioniranje rizika						E	Neutralan
Korporativno upravljanje [2]					x		
-Vlasništvo i organizaciona kompleksnost				x			
-Rizik klju nog ovjeka				x			
-Rizici insajdera i povezanih lica					x		
Kontrole i upravljanje rizicima				x			
-Upravljanje rizicima					x		
-Kontrole		x					
Transparentnost finansijskog izvještavanja				x			
-Globalna uporedivost		x					
-Frekventnost i vrijeme					x		
-Kvalitet finansijskih informacija				x			
Koncentracija kreditnog rizika				x			
-Koncentracija zajmoprimca				x			
-Koncentracija privrede		x					
Upravljanje likvidnoš u				x			
Apetit tržišnog rizika				x			
Faktor: Operativna okolina						D	Neutralan
Ekonomska strabilnost				x			
Integritet i korupcija				x			
Pravni sistem				x			
Finansijski faktori (30%)						C	
Faktor: Profitabilnost						D+	Slabljenje
IPC/ Prosj. RPA – Bazel I			1,78%				
Neto prihod / Prosj. RPA – Bazel I				0,88%			
Faktor: Likvidnost						C+	Neutralan
(Trž. Sredstva-Likvidna aktiva) / Ukupna aktiva	-17,38%						
Faktor: Adekvatnost kapitala				x		A	Slabljenje
Koeficijent K1 – Bazel I	19,54%						
Materijalni zajedni ki osniva ki kapital / RPA-Bazel I	19,38%						
Faktor: Efikasnost						E	Slabljenje
Koeficijent troškova / prihoda					83,53%		
Faktor: Kvalitet aktive						C	Neutralan
Problematni krediti / bruto krediti				5,62%			
Problematni krediti / (Osniva ki kapital+Rezerve za gubitke po kreditu)		18,66%					
Najniži kombinovani rezultat (9%)						D	
Naglasak ekonomske nesolventnosti						Neutralan	
Zajedni ka ocjena						D	
Dodijeljena BFSR						E+	

[1] Tamo gdje ima crtica za neki pojedina ni faktor (ili podfaktor) ocjena je zasnovana na ne-javnim informacijama [2] Prazna ocjena ispod Raznolikosti zarade ili Korporativnog upravljanja pokazuje da je rizik neutralan

MOODY'S INVESTORS SERVICE

2011 Moody's Investors Service, Inc. i/ili njene podružnice ili saradnici koji imaju licencu (zajedno „Moody's“). Sva prava su rezervisana.

KREDITNI REJTINZI KOJE SU MOODY'S INVESTORS SERVICE, INC. („MIS“) I NJENI SARADNICI DALI PREDSTAVLJAJU TRENUTNO MIŠLJENJE MOODY'S O BUDU IM KREDITNIM RIZICIMA ENTITETA, KREDITNIM OBAVEZAMA, ILI DUGU ILI HARTIJAMA OD VRIJEDNOSTI KOJE SU KAO DUG, A KREDITNI REJTINZI I ISTRAŽIVA KE PUBLIKACIJE KOJE JE MOODY'S OBJAVIO („PUBLIKACIJE MOODY'S“) MOGU DA UKLJU UJU TRENUTNO MIŠLJENJE MOODY'S O BUDU IM KREDITNIM RIZICIMA ENTITETA, KREDITNIM OBAVEZAMA, ILI DUGU ILI HARTIJAMA OD VRIJEDNOSTI KOJE SU KAO DUG. MOODY'S DEFINIŠE KREDITNI RIZIK KAO RIZIK DA ENTITET MOŽDA NE BUDE U MOGU NOSTI DA ISPUNI SVOJE UGOVORNE I FINANSIJSKE OBAVEZE KADA ONE DOSPIJU I SVAKI PROCIJENJENI FINANSIJSKI GUBITAK U SLU AJU NEISPUNJENJA OBAVEZA. KREDITI REJTINZI SE NE BAVE NIKAKVIM DRUGIM RIZIKOM, UKLJU UJU I ALI NE OGRANI AVAJU I SE NA: RIZIK LIKVIDNOSTI, RIZIK TRŽIŠNE VRIJEDNOSTI ILI CJENOVNE NESTABILNOSTI. KREDITNI REJTINZI I MOODY'S MIŠLJENJA UKLJU ENA U PUBLIKACIJE MOODY'S NISU IZJAVE TRENUTNIH ILI ISTORIJSKIH INJENICA. KREDITNI REJTINZI I MOODY'S PUBLIKACIJE NE PREDSTAVLJAJU NITI OBEZBJE UJU INVESTICIONE ILI FINANSIJSKE SAVJETE, A KREDITNI REJTINZI I MOODY'S PUBLIKACIJE NISU I NE OBEZBJE UJU PREPORUKE ZA KUPOVINU, PRODAJU ILI PRIBAVLJANJE ODRE ENIH HARTIJA OD VRIJEDNOSTI. KREDITNI REJTINZI I MOODY'S PUBLIKACIJE NE KOMENTARIŠU ADEKVATNOST ODRE ENE INVESTICIJE ZA BILO KOG INVESTITORA. MOODY'S DAJE SVOJE KREDITNE OCJENE I OBJAVLJUJE MOODY'S PUBLIKACIJE SA O EKIVANJEM I SHVATANJEM DA E SVAKI INVESTITOR NAPRAVITI SOPSTVENU STUDIJU I PROCJENU SVAKE HARTIJE OD VRIJEDNOSTI KOJU RAZMATRA DA KUPI, PRIBAVI ILI PRODA.

SVE INFORMACIJE SADRŽANE U OVOM DOKUMENTU ZAŠTI ENE SU ZAKONOM UKLJU UJU I ALI NE OGRANI AVAJU I SE NA ZAKON O AUTORSKIM PRAVIMA, A NIJEDNA INFORMACIJA SE NE MOŽE KOPIRATI NITI NA DRUGI NA IN REPRODUKOVATI, STAVITI U DRUGI PAKET, DALJE OBJAVITI, PRENIJETI, RAŠIRITI, PONOVO DISTRIBUIRATI ILI PRODATI ILI UVATI ZA KASNIJU UPOTREBU U BILO KOJE SVRHE, U CJELINI ILI DJELIMI NO, U BILO KOJOJ FORMI ILI NA BILO KOJI NA IN ILI BILO KOJIM SREDSTVOM, PREKO BILO KOJE OSOBE BEZ PRETHODNOG PISMENOG PRISTANKA MOODY'S. Sve informacije u ovom dokumentu dobijene su od Moody's iz izvora za koje se vjeruje da su ta ni i pouzdani. Zbog mogu nosti ljudske ili mehani ke greške kao i drugih faktora, ipak, sve informacije ovdje sadržane pružene su „KAKVE JESU“ bez garancije bilo koje vrste. Moody's je usvojio sve potrebne mjere tako da informacije koje koristi pri dodjeli kreditnog rejtinga imaju potreban kvalitet i dolaze iz izvora za koje Moody's vjeruje da su

pouzdan, uključujući i kada je to odgovarajuće, nezavisne izvore treće strane. Ipak, Moody's nije revizor i ne može u svakoj prilici nezavisno verifikovati ili validirati informacije koje je primio u procesu ocjenjivanja. Moody's nema apsolutno nikakvu odgovornost prema bilo kojoj osobi ili entitetu za (a) bilo kakav gubitak ili štetu koja je u cijelini ili djelimično prouzrokovana, nastala iz ili u vezi sa bilo kakvom greškom (nemarom ili drugo) ili nekom drugom okolnošću u ili slučajem u okviru ili van kontrole Moody's ili bilo kog od njegovih direktora, službenika, zaposlenih ili agenata u vezi sa nabavkom, pribavljanjem, kompilacijom, analizom, interpretacijom, komunikacijom, objavljivanjem ili dostavljanjem bilo kojih informacija, ili (b) bilo koje direktne, indirektna, specijalne, posledične, kompenzatorne ili slučajne štete bilo koje vrste (uključujući i ali se ne ograničavajući na gubitak profita) čak iako je Moody's unaprijed rečeno o mogućnosti takve štete koja nastaje iz upotrebe ili nemogućnosti upotrebe bilo koje informacije. Rejtingi, analiza finansijskih izvještaja, projekcije i druge observacije, ako ih ima, koje čine dio informacija ovdje sadržanih su i moraju se isključivo posmatrati kao izjave mišljenja a ne izjave činjenica ili preporuka za kupovinu, prodaju ili pribavljanje bilo kojih hartija od vrijednosti. Svaki takav korisnik informacija ovdje sadržanih mora napraviti spostvenu studiju i procjenu svake HOV koju uzima u obzir za kupovinu, pribavljanje ili prodaju. NIKAKVA GARANCIJA, EKSPlicitNA ILI IMPLICITNA, U SMISLU TA MOGUĆI, VREMENA, KOMPLETNOSTI, TRGOVINE ILI ADEKVATNOSTI ZA BILO KOJU POSEBNU SVRHU BILO KOG TAKVOG REJTINGA ILI DRUGO MIŠLJENJE ILI INFORMACIJA NE DAJE SE NITI PRAVI OD STRANE MOODY'S U BILO KOJOJ FORMI ILI NA BILO KOJI NAČIN.

MIS, agencija za kreditni rejting u potpunosti u vlasništvu Moody's Korporacije („MCO“) ovim putem izjavljuje da većina emitentata dužnikih hartija od vrijednosti (uključujući i korporativne i opštinske obveznice, dužničke HOV, mjenice i komercijalne papire) i preferencijalnih akcija koje su rangirane od strane MIS, prije nego što im je dodijeljen bilo kakav rejting, složili su se da plate MIS-u naknade za usluge procjene i rejtinga koje je pružila u rasponu od \$ 1.500 do oko \$ 2.500.000. MCO i MIS takođe imaju politike i procedure da se pozovu na nezavisnost rejtinga MIS-a i rejting procesa. Informacije u pogledu određenih grupacija koje mogu da postoje između direktora MCO i entiteta koji se ocjenjuju i između entiteta koji su dobili rejting od MIS-a i takođe su javno prijavili SEC vlasnički interes u MCO od više od 5% godišnje se postavljaju na www.moodys.com pod naslovom „Veze akcionara – korporativno upravljanje – politika grupacija direktora i akcionara“.

Bilo koja publikacija u Australiji ovog dokumenta je od strane podružnice Moody's, Moody's Investors Service Pty Limited ABN 61 003 399 657, koja ima australijsku licencu finansijskih usluga br. 336969. Ovaj dokument je namjeren samo za „velike klijente“ sa značenjem u odjeljku 761G Zakona o privrednim društvima 2001. Nastavkom upotrebe ovog dokumenta iz Australije, vi govorite Moody's da jeste ili da pristupate ovom dokumentu kao predstavnik „velikog klijenta“ i da ni vi ni entitet koji predstavljate nećete direktno niti indirektno proslijediti ovaj dokument niti njegov sadržaj „malim klijentima“ sa značenjem u odjeljku 761G Zakona o privrednim društvima 2001.

Nesuprotstavljaju i se gore navedenom, kreditni rejtingi dodijeljeni na dan i nakon 1. oktobra 2010.g. od strane Moody's Japan K.K. („MJKK“) su MJKK trenutna mišljenja o budu im kreditnim rizicima entiteta, kreditnim obavezama ili dugu ili hartijama od vrijednosti koje su kao dug. U tom slu aju, „MIS“ u gornjim izjavama smatra se da je zamijenjen od strane MJKK. MJKK je agencija za kreditni rejting u potpunosti u vlasništvu Moody's Grupe Japan G.K. koja je u potpunosti u vlasništvu Moody's Overseas Holding Inc., podružnice nad kojom MCO ima potpuno vlasništvo.

Ovaj kreditni rejting je mišljenje u pogledu kreditne sposobnosti ili obaveze u pogledu duga izdavaoca, ne u pogledu akcija emitenta ili bilo koje vrste akcija koje su dostupne investitorima fizi kim licima. Bilo bi opasno za ove investitore da donesu bilo kakvu investicionu odluku na osnovu ovih kreditnih rejtinga. Ako imate nedoumica, trebalo bi da kontaktirate svog finansijskog ili drugog profesionalnog savjetodavca.